

otožne elegije (»mile pesmi«) je stopila samozavestna oda. Ideja pa je ista: proslava domače zgodovine.

V kolikor je »Ilirija oživljena« proslavljala tudi Napoleona, jo je Vodnik preklical, ko je pozneje spoznal, da Napoleonu ni za miren razvoj narodov, ampak v prvi vrsti le za to, da vse podvrže svoji oblasti; njeno pozitivno idejo pa je porabil v novi odi »Ilirija zveličana« ter je v proslavo domače zgodovine vpletel tudi zgodovino domače vladarske rodbine Habsburžanov, ki jo spravlja po navni etimologiji v zvezo z dozdevnimi slovanskimi predniki.¹ Vsled tega je v ospredju

¹ Gl. Vodnik, Pesni (Wiesthaler), 1891, str. 21:

9. Vindiso zagleda (Ilirija),
Vindono odtod,
Se blezo zaveda:
Zor pride — od kod?	10. Vindiso predstaršo
Hasbursko zibélj,
Vindono Estrajsko
Kdaj bivšo svoj délj.
11. Vindisa, Vindona
Slovenski ste b'lé
Na Nemcih Slovincu
Je Vindec imé.	

srednjeveška in ne več stara zgodovina slovenska (oziroma ilirska). Zavest, da so ilirski rodovi Dobrovčani, Kotorani, Primorci, Gorenjci, Pokolpjeni vsi Slovenci, pa je v »Iliriji zveličani« razširjena na sorodnost vseh avstrijskih slovanskih rodov.

Sodba c. kr. študijske dvorne komisije (tačasnega naučnega ministrstva) na Dunaju o »Iliriji oživljeni« in Vodniku iz leta 1814. je našla najsijajnejše potrdilo v tačas še neznanu zgodovini tega Vodnikovega slivospeva na zgodovino slovenske domovine.

Vindisa (pravzaprav Vindonissa) je bila helvetska (keltska) naselbina, potem rimski stalni tabor, 10 minut južno od bivšega samostana (sedaj norišnice) Königsfelden v švicarskem Aargauu. Ime se je do danes ohranilo. Na njenem mestu je zdaj vas Windisch. Blizu tam stoji grad Habsburg. Tudi ime Vindona (prav Vindobona), ki je stala na mestu sedanjega Dunaja, je morda keltsko.

Samotna ura.

V zvoniku bije polnoči;
meni ni do spanja.

Kaj hoče veter, ki golči
sredi gluhega molčanja?

Dosegla noč je že zenit;
misel gre še više.

Pod oknom veter v drevju skrit
poje vedno tiše.

V polnočni uri sam — do dna
človek se presoja:
visoke zvezde vrh neba,
dajte mu pokoja!

Igo Gruden.

